

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia2015 r.

w sprawie obszarów uznawanych za obszary proekologiczne oraz warunków wspólnej realizacji praktyki utrzymania tych obszarów

Na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy z dnia2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) obszary uznawane za obszary proekologiczne;
- 2) warunki wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych, w tym uznawania gospodarstw za znajdujące się w bliskiej odległości;
- 3) wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, o której mowa w art. 47 ust. 4 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 639/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz zmiany załącznika X do tego rozporządzenia (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 639/2014”.

§ 2. Za obszary proekologiczne uznaje się obszary, o których mowa w art. 46 ust. 2 lit. a, c, d, f–j rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1307/2013”.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1261).

§ 3. 1. W przypadku obszarów, o których mowa w art. 46 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1307/2013, za obszary proekologiczne uznaje się grunty ugorowane, na których w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca w danym roku nie jest prowadzona produkcja rolna.

2. W przypadku obszarów, o których mowa w art. 46 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 1307/2013, za obszary proekologiczne uznaje się elementy krajobrazu:

- 1) objęte zakazem niszczenia na podstawie przepisów w sprawie minimalnych norm lub
- 2) o których mowa w art. 45 ust. 4 lit. a–g rozporządzenia nr 639/2014, z tym, że w przypadku elementów krajobrazu, o których mowa w art. 45 ust. 4 lit. f rozporządzenia nr 639/2014, do powierzchni tych elementów wlicza się pas z roślinnością nadbrzeżną o szerokości do 10 m.

3. W przypadku obszarów, o których mowa w art. 46 ust. 2 lit. d rozporządzenia nr 1307/2013, za obszary proekologiczne uznaje się strefy buforowe:

- 1) spełniające wymagania w zakresie odległości, w jakich stosuje się nawozy na gruntach rolnych graniczących z obiektami, określone na podstawie przepisów w sprawie minimalnych norm, jeżeli zostały spełnione warunki, o których mowa w art. 45 ust. 5 rozporządzenia nr 639/2014, lub
- 2) inne strefy ustanowione zgodnie z art. 45 ust. 5 rozporządzenia nr 639/2014 o szerokości nie mniejszej niż 1 metr i nie większej niż 10 metrów, do powierzchni których dopuszcza się wliczenie wzdłuż cieku wodnego pasa z roślinnością nadbrzeżną o szerokości do 10 m.

4. Obszary, o których mowa w ust. 3, na których jest prowadzony wypas lub koszenie uznaje się za obszary proekologiczne, jeżeli został spełniony warunek, o którym mowa w art. 45 ust. 5 zdanie ostatnie rozporządzenia nr 639/2014.

5. W przypadku obszarów, o których mowa w art. 46 ust. 2 lit. f rozporządzenia nr 1307/2013, za obszary proekologiczne uznaje się pasy kwalifikujących się hektarów wzdłuż obrzeży lasu o szerokości nie mniejszej niż 1 metr i nie większej niż 10 metrów, na których:

- 1) nie jest prowadzona produkcja rolna albo
- 2) jest prowadzona produkcja rolna.

6. Na obszarach, o których mowa w ust. 5 pkt 1, dopuszcza się prowadzenie wypasu lub koszenia, jeżeli został spełniony warunek, o którym mowa w art. 45 ust. 7 zdanie drugie rozporządzenia nr 639/2014.

7. W przypadku obszarów, o których mowa w art. 46 ust. 2 lit. g rozporządzenia nr 1307/2013, za obszary proekologiczne uznaje się zagajniki o krótkiej rotacji:

- 1) które zostały ustanowione poprzez uprawę gatunków drzew z rodzaju wierzba, brzoza lub topola czarna i jej krzyżówki oraz
- 2) na których nie stosuje się środków ochrony roślin, a stosowanie nawozów mineralnych jest dopuszczone w dawkach nieprzekraczających:
 - a) 20 kg/ha N, 20 kg/ha P₂O₅ i 40 kg/ha K₂O – w roku założenia plantacji oraz
 - b) 80 kg/ha N, 30 kg/ha P₂O₅ i 80 kg/ha K₂O – w roku następującym po zbiorze roślin – co potwierdza rejestr stosowania nawożenia mineralnego prowadzony przez rolnika.

8. W przypadku obszarów, o których mowa w art. 46 ust. 2 lit. i rozporządzenia nr 1307/2013, za obszary proekologiczne uznaje się obszary, które zostały utworzone poprzez:

- 1) wsiewki trawy w uprawę główną albo
- 2) wysianie mieszanki składającej się co najmniej z dwóch gatunków roślin z następujących grup:
 - a) zboża,
 - b) oleiste,
 - c) pastewne,
 - d) bobowate drobnonasienne,
 - e) bobowate grubonasienne,
 - f) miododajne

– z wyłączeniem mieszanki złożonej tylko z gatunków zbóż.

9. Na obszarach, o których mowa w ust. 8 pkt 2, udział głównego składnika w mieszance nie może przekraczać 80% i została ona wysiana:

- 1) najpóźniej do dnia 20 sierpnia i utrzymana co najmniej do dnia 15 września – w przypadku międzyplonu ścierniskowego albo
- 2) najpóźniej do dnia 1 października i utrzymana co najmniej do dnia 15 lutego – w przypadku międzyplonu ozimego.

10. W przypadku obszarów, o których mowa w art. 46 ust. 2 lit. j rozporządzenia nr 1307/2013, za obszary proekologiczne uznaje się obszary utworzone z wykorzystaniem gatunków roślin bobowatych drobnonasiennych lub bobowatych grubonasiennych, uprawianych w plonie głównym, których wykaz został określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 4. Wspólnie praktykę utrzymania obszarów proekologicznych, zwaną dalej „wspólną praktyką”, mogą realizować rolnicy, których 80% powierzchni gospodarstwa znajduje się w obszarze o promieniu maksymalnie 15 km, przy czym promień ten wyznacza się od środka:

- 1) wspólnego obszaru proekologicznego albo
- 2) siedziby gospodarstwa jednego z rolników uczestniczących we wspólnej praktyce
– wskazanych w umowie. o której mowa w § 5.

§ 5. 1. Rolnicy uczestniczący we wspólnej praktyce zawierają pisemną umowę, o której mowa w art. 47 ust. 4 rozporządzenia nr 639/2014.

2. W umowie, o której mowa w ust. 1, określa się:

- 1) imiona i nazwiska rolników uczestniczących we wspólnej praktyce oraz ich numery identyfikacyjne nadane w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
 - 2) imiona i nazwiska rolników, którzy są zobowiązani do utworzenia wspólnego obszaru proekologicznego oraz ich numery identyfikacyjne nadane w trybie przepisów, o których mowa w pkt 1;
 - 3) nazwę obszaru lub obszarów proekologicznych tworzących wspólny obszar proekologiczny;
 - 4) numery działek ewidencyjnych, na których jest położony wspólny obszar proekologiczny;
 - 5) całkowitą powierzchnię wspólnego obszaru proekologicznego;
 - 6) powierzchnię i procent wspólnego obszaru proekologicznego wykorzystywaną do wypełnienia zobowiązania w zakresie realizacji wspólnej praktyki;
 - 7) zobowiązania wynikające dla poszczególnych rolników uczestniczących we wspólnej praktyce;
 - 8) wspólny obszar proekologiczny albo siedzibę gospodarstwa, od którego będzie wyznaczany promień, o którym mowa w § 4;
 - 9) ustalenia dotyczące rozliczeń finansowych między rolnikami uczestniczącymi we wspólnej praktyce oraz kar administracyjnych, nałożonych w przypadku stwierdzenia niezgodności dotyczących wspólnego obszaru proekologicznego.
3. Do umowy, o której mowa w ust. 1, dołącza się materiał graficzny uzyskany od kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, na którym został wskazany obszar o promieniu maksymalnie 15 km wyznaczony zgodnie z § 4.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2015 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Wykaz gatunków roślin bobowatych drobnonasiennych i bobowatych grubonasiennych uprawianych w plonie głównym, które mogą być wykorzystywane w przypadku obszarów proekologicznych, o których mowa w art. 46 ust. 2 lit. j rozporządzenia nr 1307/2013

- 1) bób (*Vicia faba major* L.);
- 2) bobik (*Vicia faba minor* L.);
- 3) ciecierzycza (*Cicer*);
- 4) fasola zwykła (*Phaseolus vulgaris* L.);
- 5) fasola wielokwiatowa (*Phaseolus coccineus* L.);
- 6) groch siewny (*Pisum sativum* L. (partim));
- 7) groch siewny cukrowy (*Pisum sativum* L. (partim));
- 8) soczewica jadalna (*Lens culinaris* Medik.);
- 9) soja zwyczajna (*Glycine max* (L.) Merrill);
- 10) łubin biały (*Lupinus albus* L.);
- 11) łubin wąskolistny (*Lupinus angustifolius* L.);
- 12) łubin żółty (*Lupinus luteus* L.);
- 13) peluszka (*Pisum arvense* L.);
- 14) seradela uprawna (*Ornithopus sativus* Brot.);
- 15) wyka siewna (*Vicia sativa* L.);
- 16) koniczyna czerwona (*Trifolium pratense* L.);
- 17) koniczyna biała (*Trifolium repens* L.);
- 18) koniczyna białorożowa (*Trifolium hybridum* L.);
- 19) koniczyna perska (*Trifolium resupinatum* L.);
- 20) koniczyna krwistoczerwona (*Trifolium incarnatum* L.);
- 21) komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus* L.);
- 22) esparceta siewna (*Onobrychis vicifolia* Scop.);
- 23) lucerna siewna (*Medicago sativa* L.);
- 24) lucerna mieszańcowa (*Medicago x varia* T. Martyn);
- 25) lucerna chmielowa (*Medicago lupulina* L.);
- 26) nostrzyk (*Melilotus* (L.) Mill.);

27) lędźwian (*Lathyrus* L.);

28) wyka kosmata (*Vicia villosa* Roth).

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 12 ust. 4 ustawy z dnia2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. poz.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, obszary uznawane za obszary proekologiczne oraz warunki wspólnej realizacji praktyki utrzymania tych obszarów, w tym uznawania gospodarstw za znajdujące się w bliskiej odległości i wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, o której mowa w art. 47 ust. 4 rozporządzenia nr 639/2014, uwzględniając rodzaje obszarów wymienionych w art. 46 ust. 2 rozporządzenia nr 1307/2013 oraz kryteria ich uznania za obszary proekologiczne, określone w art. 45 rozporządzenia nr 639/2014, a także mając na względzie zapewnienie osiągnięcia jak najkorzystniejszego oddziaływania na środowisko wykonywania praktyki utrzymania obszarów proekologicznych.

Regulacje zawarte w przedmiotowym projekcie rozporządzenia wynikają z potrzeby wdrożenia przepisów w zakresie nowego komponentu płatności bezpośrednich – płatności z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska, zwanej dalej „płatnością za zazielenienie”, zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009, zwane dalej „rozporządzeniem nr 1307/2013” (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608). Płatność ta ma charakter obowiązkowy, to znaczy, że państwo członkowskie Unii Europejskiej jest zobowiązane do jej wdrożenia, a rolnik do przestrzegania obowiązków w tym zakresie. Zgodnie z art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 1307/2013 na płatność za zazielenienie przeznaczona jest 30% rocznej koperty płatności bezpośrednich, zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia nr 1307/2013.

§ 1 projektowanego rozporządzenia określa kwestie, które zostaną uregulowane w przedmiotowym projekcie rozporządzenia. W § 2 projektowanego rozporządzenia wskazano, poprzez odwołanie do rozporządzenia nr 1307/2013, obszary, które będą uznawane za obszary proekologiczne. Zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1307/2013 z listy obszarów proekologicznych określonych w art. 46 ust. 2 tego rozporządzenia państwo członkowskie Unii Europejskiej zobowiązane jest wybrać jeden lub więcej obszarów, które będą uznawane za obszary proekologiczne. Mając na względzie, że krajobraz Polski charakteryzuje się mozaikową strukturą i dużym rozdrobnieniem, w którym naturalnie występuje szereg

elementów krajobrazu (np. zadrzewienia, oczka wodne, itd.), proponuje się ustanowienie szerokiej listy obszarów proekologicznych, z wyłączeniem jedynie tych elementów, które w Polsce nie występują lub występują w niewielkiej ilości (tarasy, tradycyjne ściany kamienne, systemy rolno-leśne). W związku z tym, do obszarów proekologicznych zaliczane będą następujące elementy: grunty ugorowane, elementy krajobrazu (żywopłoty lub pasy zadrzewione, drzewa wolnostojące, zadrzewienia liniowe, zadrzewienia grupowe, miedze śródpolne, oczka wodne i rowy), strefy buforowe, pasy kwalifikujących się hektarów wzdłuż obrzeży lasu, zagajniki o krótkiej rotacji, obszary zalesione, międzyplony lub pokrywa zielona oraz uprawy wiążące azot. Za obszary proekologiczne uznawane będą także elementy krajobrazu chronione w ramach norm Dobrej Kultury Rolnej zgodnej z ochroną środowiska na podstawie przepisów w sprawie minimalnych norm, tj. drzewa będące pomnikami przyrody, oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² oraz rowy, których szerokość nie przekracza 2 m, co zostało uregulowane w § 3 ust. 2 pkt 1 projektu rozporządzenia.

W odniesieniu do wybranych obszarów proekologicznych rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 639/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz zmiany załącznika X do tego rozporządzenia (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 1) przewiduje określenie przez państwo członkowskie Unii Europejskiej dodatkowych wymagań dotyczących wybranych obszarów proekologicznych. Wymagania te zostały określone w odniesieniu do następujących obszarów: grunty ugorowane, elementy krajobrazu (miedze śródpolne i oczka wodne), strefy buforowe, pasy gruntów kwalifikujących się hektarów wzdłuż obrzeży lasu, zagajników o krótkiej rotacji, międzyplony lub pokrywa zielona oraz uprawy wiążące azot.

W odniesieniu do gruntów ugorowanych, zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej, określonymi w dokumencie roboczym dotyczącym wdrożenia przez państwa członkowskie wybranych przepisów w zakresie płatności bezpośrednich (rozporządzenie (UE) nr 1307/2013) z dnia 20 czerwca 2014 r., konieczne jest określenie okresu, w trakcie którego na gruncie ugorowanym nie prowadzi się produkcji. Mając na względzie bioróżnorodność oraz uwarunkowania klimatyczne i wegetacyjne występujące w Polsce, w § 3 ust. 1 projektowanego rozporządzenia wskazuje się, by termin ugorowania przypadął na okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca (po upływie tego terminu rolnik będzie mógł przywrócić grunty do produkcji).

W § 3 ust. 2 pkt 2 projektowanego rozporządzenia określono, poprzez odesłanie do przepisów rozporządzenia nr 639/2014 (art. 45 ust.4 lit. a-g), które elementy krajobrazu będą uznawane za obszary EFA. W związku z tym, do obszarów proekologicznych zaliczane będą następujące elementy krajobrazu - żywopłoty, drzewa wolnostojące, zadrzewienia liniowe i grupowe, miedze śródpolne, oczka wodne i rowy, spełniające kryteria określone w rozporządzenia nr 639/2014. Ponadto, zgodnie z art. 45 ust. 4 akapit czwarty rozporządzenia nr 639/2014, państwo członkowskie może ustanowić niższą niż 20 m maksymalną szerokość miedzy śródpolnej. Mając na względzie uwarunkowania występujące w Polsce, w przedmiotowym projekcie nie przewiduje się ustanowienia niższej niż maksymalna szerokości (20 m) tych miedz, wynikającej z przepisów rozporządzenia nr 639/2014. Dodatkowo art. 45 ust. 4 akapit piąty rozporządzenia nr 639/2014 stanowi, że państwo członkowskie może zezwolić na włączanie do powierzchni oczka wodnego pasa roślinności nadbrzeżnej występującego wzdłuż wody, o szerokości do 10 m. Mając na względzie, że wszystkie śródpolne oczka wodne, zarówno te z otwartym lustrem wody, jak i te zarastające, z szeroką strefą roślinności przybrzeżnej, ze względu na duże znaczenie ekologiczne, w tym dla (zachowania) bioróżnorodności, powinny zostać włączone do obszarów proekologicznych. W § 3 ust. 2 pkt 2 projektowanego rozporządzenia proponuje się zatem umożliwić wliczanie do obszarów proekologicznych zarówno oczek wodnych z roślinnością nadbrzeżną o szerokości do 10 metrów, jak i tych bez roślinności nadbrzeżnej.

Zgodnie z art. 45 ust. 5 rozporządzenia nr 639/2014 jako obszary proekologiczne mogą być uznane strefy buforowe spełniające wymagania w zakresie odległości, w jakich stosuje się nawozy na gruntach rolnych graniczących z obiektami, o których mowa w § 3 projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm (o szerokości przynajmniej 5 m, 10 m lub 20 m) oraz inne strefy buforowe ustanowione zgodnie z przepisami zawartymi w art. 45 ust. 5 wyżej wymienionego rozporządzenia. Kwestię tę proponuje się uregulować w § 3 ust. 3 projektowanego rozporządzenia, w którym dodatkowo reguluje się, wynikającą z przepisów wspólnotowych, możliwość wliczenia do stref buforowych pasów z roślinnością nadbrzeżną występującą wzdłuż cieków wodnych o szerokości do 10 m. Ponadto, zgodnie z przepisami art. 45 ust. 5 rozporządzenia nr 639/2014, co do zasady, na strefach buforowych nie może być prowadzona produkcja rolnicza, niemniej jednak państwo członkowskie może zezwolić na wypas i koszenie, jeśli strefę buforową można odróżnić od przyległych użytków rolnych. W związku z tym w § 3 ust. 4 projektowanego rozporządzenia proponuje się, aby za obszary proekologiczne uznane były także takie strefy, na których jest prowadzony wypas lub koszenie, pod warunkiem, że

spełniony został warunek, o którym mowa powyżej.

Art. 45 ust. 7 rozporządzenia nr 639/2014 stanowi, że państwo członkowskie może na pasach kwalifikujących się hektarów wzdłuż obrzeży lasu: umożliwić prowadzenie produkcji, zakazać prowadzenia produkcji lub pozostawić rolnikom wybór w tym zakresie. W przypadku gdy państwo członkowskie Unii Europejskiej wprowadzi zakaz produkcji, może umożliwić wypas i koszenie na paszę, pod warunkiem że pasy te można odróżnić od przyległych gruntów rolnych. W związku z tym w § 3 ust. 5 i 6 projektowanego rozporządzenia proponuje się pozostawić rolnikowi wybór co do decyzji w zakresie prowadzenia lub nieprowadzenia produkcji rolnej oraz umożliwić wypas i koszenie na tych obszarach, w przypadku gdy produkcja nie jest prowadzona.

W przepisach Unii Europejskiej odnoszących się do zagajników o krótkiej rotacji, które mogą być uznawane za obszary proekologiczne, określono, że są to takie obszary, na których nie stosuje się nawozów mineralnych lub środków ochrony roślin. Oznacza to, że konieczne jest ustanowienie albo zakazu stosowania nawozów mineralnych, albo zakazu stosowania środków ochrony roślin, bądź ustanowienie obu zakazów łącznie. Jednocześnie, w zależności od tego, czy zostanie dopuszczone stosowanie nawozów mineralnych czy środków ochrony roślin, istnieje konieczność ustanowienia szczegółowych wymogów w odniesieniu jedynie do tego elementu, dla którego nie ustanowiono zakazu stosowania. Ponadto państwo członkowskie zobowiązane jest do wskazania gatunków drzew kwalifikujących się jako zagajniki o krótkiej rotacji. Z tego względu w § 3 ust. 7 pkt 1 projektowanego rozporządzenia proponuje się, aby gatunki drzew, których uprawa stanowi zagajnik o krótkiej rotacji uznawany za obszar proekologiczny, obejmowały gatunki z rodzaju brzoza, wierzba oraz topola czarna i jej krzyżówki. Ponadto, w § 3 ust. 7 pkt 2, proponuje się ustanowienie zakazu stosowania środków ochrony roślin oraz umożliwienie stosowania nawożenia mineralnego na tych obszarach w określonych limitach (które mieszczą się w dolnym zakresie dawek optymalnych i gwarantują prawidłowy wzrost roślin), czego potwierdzeniem będzie prowadzony przez rolnika rejestr stosowania nawożenia mineralnego.

Zgodnie z art. 45 ust. 9 rozporządzenia nr 639/2014 za obszary proekologiczne mogą być uznane międzyplony/pokrywa zielona, jeżeli zostały utworzone jako wsiewki trawy w uprawę główną (§ 3 ust. 8 pkt 1 projektowanego rozporządzenia) albo wysiewanie w formie mieszanek (§ 3 ust. 8 pkt 2 projektowanego rozporządzenia). Państwo członkowskie zobowiązane jest określić listę mieszanek oraz okres ich siewu (nie później niż do dnia 1 października), dlatego w § 3 ust. 9 projektowanego rozporządzenia proponuje się, aby międzyplony ścierniskowe były wysiewane do dnia 20 sierpnia, a międzyplony ozime do dnia

1 października. Ponadto, proponuje się, aby za międzyplony/pokrywę zieloną w ramach obszarów proekologicznych uznawane były mieszanki utworzone z co najmniej dwóch gatunków roślin z następujących grup uprawnych: zboża, oleiste, pastewne, miododajne, bobowate drobnonasienne, bobowate grubonasienne. Jednocześnie, mając na względzie cel zazielenienia, jakim jest poprawa i ochrona bioróżnorodności, proponuje się wykluczenie mieszanek złożonych z samych gatunków zbóż. Udział głównego składnika w mieszance, liczony na powierzchni pola albo w mieszance siewnej, nie może przekraczać 80%. Jednocześnie proponuje się wprowadzenie obowiązku utrzymywania międzyplonów na polu, tzn. międzyplony ścierniskowe mają być utrzymywane do dnia 15 września, a międzyplony ozime do dnia 15 lutego.

Zgodnie z art. 45 ust. 10 rozporządzenia nr 639/2014 za obszary proekologiczne mogą być uznawane obszary objęte uprawami wiążącymi azot. Zgodnie z przepisami wspólnotowymi w zakresie tego elementu państwo członkowskie Unii Europejskiej zobowiązane jest do określenia listy gatunków roślin, które będą uznawane za uprawy wiążące azot w ramach praktyki utrzymania obszarów proekologicznych. Na przedmiotowej liście powinny się znaleźć wyłącznie te gatunki roślin wiążących azot, które mają na celu poprawę różnorodności biologicznej. W § 3 ust. 10 projektowanego rozporządzenia proponuje się, by za obszary proekologiczne uznawane były gatunki określone w załączniku do projektowanego rozporządzenia wysiewane w czystym siewie bądź w formie mieszanki. Wskazana grupa roślin ma duży wpływ na bioróżnorodność z uwagi na to, że rośliny te:

- 1) dostarczają pokarmu i tworzą siedliska występowania wielu cennych gatunków bezkręgowców, głównie owadów, antagonistów szkodników roślin uprawnych, przez co przyczyniają się do biologicznej kontroli występowania niektórych szkodników,
- 2) wiele gatunków roślin (np. koniczyna, facelia, łubin) to rośliny miododajne, a ich uprawa zwiększa różnorodność gatunkową i liczebność owadów zapylających w agroekosystemach,
- 3) zwiększają biologiczną aktywność gleby, gdyż dzięki symbiozie z bakteriami brodawkowymi pozostawiają w glebie dużą ilość resztek poźniwnych zasobnych w azot, co sprzyja rozwojowi różnych grup mikroflory glebowej, a przede wszystkim bakterii,
- 4) posiadają dobrze rozwinięty system korzeniowy, szczególnie gatunki wieloletnie, dzięki temu pozostawiają w glebie dużą ilość resztek poźniwnych, co poprawia strukturę gleby oraz bilans glebowej materii organicznej.

W § 4 projektowanego rozporządzenia określa się warunki wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych, dotyczące kryterium, które muszą spełnić gospodarstwa, by zostać uznane za gospodarstwa znajdujące się w bliskiej odległości oraz

wymagania, jakie powinna zawierać umowa zawierana przez rolników uczestniczących we wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych.

W § 4 projektowanego rozporządzenia proponuje się wybór kryterium określonego w art. 47 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 639/2014, tj. wspólnie praktykę utrzymania obszarów proekologicznych będą mogły realizować gospodarstwa, których 80% powierzchni znajduje się w promieniu maksymalnie 15 km. Ponadto, zgodnie z art. 47 ust. 4 rozporządzenia nr 639/2014, rolnicy uczestniczący we wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych są zobowiązani zawrzeć pisemną umowę określającą szczegóły dotyczące wewnętrznych ustaleń w sprawie rekompensaty finansowej i w odniesieniu do kar administracyjnych w przypadku stwierdzenia niezgodności z przepisami dotyczącymi wspólnego obszaru proekologicznego. Dlatego w § 5 ust. 2 projektowanego rozporządzenia zostały określone wymagania, jakim powinna odpowiadać przedmiotowa umowa.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 15 marca 2015 r., tj. z dniem, w którym rozpoczyna się termin składania wniosków o przyznanie płatności za 2015 r.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie przepisów Unii Europejskiej, w związku z tym jego projekt nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia wraz z wszelkimi dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie

Płatności Bezpośrednich:

ks
Z-ca DYREKTORA
DEPARTAMENT PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH
Katarzyna Szulikowska
DIREKTOR
DEPARTAMENTU PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH
Joanna Czajka

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

m. Łowey
Z-ca DYREKTORA
Departamentu Prawno-Legislacyjnego
Adam Tobarek

Akceptował:

Tadeusz Nalewajk
PODSEKRETARZ STANU
Tadeusz Nalewajk

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie obszarów uznawanych za obszary proekologiczne oraz warunków wspólnej realizacji praktyki utrzymania tych obszarów</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Tadeusz Nalewajk – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Kamila Błachowicz – Naczelnik Wydziału Wymogów Wzajemnej Zgodności i Zazielenienia WPR, Departament Płatności Bezpośrednich, tel.: 22 623 20 81, adres e-mail: Kamila.Blachowicz@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia Listopad 2014 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie zawarte w art. 12 ust. 4 ustawy z dnia2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. poz.)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi 55</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozwiązywany problem to wdrożenie na poziomie krajowym płatności z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska, czyli płatności za zazielenienie, będącej nowym, obowiązkowym do wdrożenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej elementem zreformowanego systemu płatności bezpośrednich na lata 2015-2020.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest działanie legislacyjne – wykonanie upoważnienia ustawowego. Oczekiwany efekt to wdrożenie na poziomie krajowym płatności za zazielenienie, która jest elementem zreformowanego systemu płatności bezpośrednich na lata 2015-2020.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Inne państwa członkowskie UE rozwiązują wskazany problem również przez działania legislacyjne.

4. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Beneficjenci płatności w ramach systemu płatności bezpośrednich zobowiązani do	ok. 130 000 beneficjentów	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	pozytywne

utrzymania obszarów proekologicznych			
--------------------------------------	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji publicznych. Termin planowanych konsultacji to styczeń 2015 r.

Projekt rozporządzenia zostanie uzgodniony z następującymi organizacjami społecznymi:

- 1) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
- 2) Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 3) Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
- 4) Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”,
- 5) Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”,
- 7) Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”,
- 8) Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- 9) Federacją Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych,
- 10) Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników,
- 11) Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych,
- 12) Krajową Radą Izb Rolniczych,
- 13) Krajową Izbą Gospodarczą, Komitetem Rolnictwa i Obrotu Rolnego,
- 14) Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”,
- 15) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
- 16) Forum Związków Zawodowych,
- 17) Konfederacją Lewiatan,
- 18) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
- 19) Związkiem Rzemiosła Polskiego,
- 20) Business Centre Club,
- 21) Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”,
- 22) Krajową Radą Spółdzielczą,
- 23) Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
- 24) Polskim Związkiem Ogrodniczym,
- 25) Polską Izbą Ogrodniczą,
- 26) Związkiem Sadowników RP,
- 27) Związkiem Sadowników Polskich,
- 28) Towarzystwem Rozwoju Sądów Karłowych,
- 29) Krajowym Związkiem Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw do Przetwórstwa.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	nie dotyczy
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa.</p> <p>Stosowanie płatności za zazielenienie wynika z ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego. Płatność za zazielenienie to płatność finansowana z budżetu Unii Europejskiej. Projektowane rozporządzenie określa jedynie szczegółowe przepisy w zakresie wdrażania płatności, a zatem nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa.</p> <p>Projektowane rozporządzenie nie spowoduje zmniejszenia dochodów budżetu państwa.</p> <p>Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego i pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektu rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z rozporządzenia		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: Projekt rozporządzenia nie przewiduje wprowadzenia obciążeń regulacyjnych wykraczających poza wymagane przepisami Unii Europejskiej.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

☐ inne:		
Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne ze względu na cel płatności za zazielenienie, która zobowiązuje rolników do utrzymania 5% gruntów orných w gospodarstwie na obszary ekologiczne, mające dodatni wpływ na środowisko naturalne.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 15 marca 2015 r., tj. z dniem, w którym rozpoczyna się termin składania wniosków o przyznanie płatności za 2015 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów rozporządzenia oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
-		